

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. пошт. шлям. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-24.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Виборчі настрої на Волині.

Характеризуючи виборчі настрої на північно-західних землях, треба зробити різницю між народними масами та невеличким гуртком інтелігенції.

I.

Інтелігенція, з невисокою політичною освітою та з малим політичним виробленням, але з великими аспіраціями на політичну непомилність, заблукала в сліпий кут. Цупко тримаючись безпартійності, яка дає їй можливість довільно міняти погляди й орієнтацію, ця інтелігенція довго чомусь не знала, яке становище зайняти до теперішніх виборів. Здавалось би, що досвід минулого — блискучий вислід виборів в 1922 р. на Волині — повинен був відразу підказати їй готове рішення, тим більше, що об'єктивні умови і виборів і нашого життя тепер ні в чому абсолютного не змінилися у порівнянні з 1922 р. Однак тільки частина інтелігенції зрозуміла це і відразу стала на боці більшовицьких народів. Більшість інтелігенції почала шукати чогось нового. Все більше і більше приходилося вислухувати думку про створення чисто-національного фронту без жидів. Говорилось, що навкруги Сель. Союзу від проводом б. посла Павла Васильчука мусять об'єднатися безпартійні націоналісти; не виключалося при тому і порозуміння з «Українською Нивою»; характерно також, що акція радикалів не зустрічала там співчуття; можна було де-неде стрінутися з розмовами про зміну політичної тактики; говорилось нарешті про втягнення до того об'єднання пп. Підгірського, Власовського, Боднарука і навіть пп. Козицького та Брагуня, а що найменше — низів Сель-Роба. Про Хомишину — треба це особливо підкреслити — при тих проектах створення чисто-національного фронту під проводом Сель-Союзу якось не згадувалося. Словом, наглядно було видно, як перехрещувалися між собою: впливи «Української Ниви», акція проти-більшовицьких урядових чинників, агітація проти УНДО і галичан з боку сельробів і п. Підгірського та недоволення деяких політиків на УНДО за те, що воно без їх дозволу сміло взяло ініціативу виборів в свої руки, нарешті побоювання деякої з безпартійних за свою політичну кар'єру.

Тепер власне можна ствердити велику заслугу УНДО, що яким поставленням справи причинилося до розв'язання цього хаосу думок, амбіцій, стремлень і побоювань. Безпартійні волинські політики, що осталися під найрізноманітнішими впливами, змушені були зайняти виразне становище.

Більшість інтелігенції тепер стала по стороні більшовицьких народів і тільки пп. Підгірський, Власовський з деякими їх прихильниками данише з-під стягу Сель-Роба підуть окремо. Спочатку вони посилані з думкою виставити свій власний список «безпартійних націоналістів», а тепер, як чути, об'єднуються з радикалами. Сторонники «революційного Сходу» в спілці з найбільшими ворогами цього ж Сходу: церковник Власов-

ський в союзі з ворогом «кропила» Жижом Дивна комбінація, продигована не логікою і політичним розумом, а хіба почуттям ненависті до УНДО, бо упорядкування хаосу ніколи не відбувається без боротьби; — можна звернути на цей факт увагу сторонників містично-релігійного світогляду.

«Українська Нива» з її прихильниками наразі відтягнулася від виборчої акції, однак далі продовжує свою працю, поширюючи свій світогляд і плянує обсаджувати повітові міста своїми людьми, яким уряд надав недавно право горожанства. Орієнтація «Української Ниви» на Польщу в плянах відбудови української державності над Дніпром поширюється серед громадянства північно-західних земель, і нашим кермуючим політичним чинникам заздалегідь треба це взяти на увагу. Покищо використовують передвиборчу працю «Української Ниви» для себе противники національного табору — сель-роби, пп. Підгірський і Власовський та радикали. Треба сумніватися, чи ствердження цього факту принесне задоволення «стопроцентним» націоналістам з-під стягу «Української Ниви».

II

Переходячи до характеристики настроїв народних мас, з приємністю можна підкреслити їх здоровий національний інстинкт і політичний розум. Народ в більшості своїй піде за більшовом, як в 1922 р. Принаймні, такі гороскопи дозволяють ставити цей факт, що і на вічах і на предвиборчих зборах і нарадах ідея більшовицького відразу і легко зустрічала прихильний відгук серед подавляючої більшості присутніх. Так було на предвиборчій нараді і на вічу в Володимирі Волинським, хоч там перед тим підготували опінію проти більшовицького

родинки «Української Ниви», і діячі «Сель-Робу», і навіть члени Сель-Союзу, коли він ще не догворився з УНДО. Тепер по створенні спільного виборчого комітету для Волині та Хомишини з представниками УНДО, Сель-Союзу і безпартійних, та по приступленні його до більшовицьких народів, більшовицькі листи мають всі дані на повну поремогу при виборах. На повітових віздах і нарадах в Дубні, Крем'янці, Костополі, Луцьку, Ковалі, Горохові і ін. прийнято резолюції за більшовом.

Але найбільш характерним під тим оглядом було віче-нарада в Луцьку, скликана противниками більшовицького 26. I. 1928 р. На тім вічу були присутні, промовляли і проводили нарадами стовпи «безпартійного національного списку» пп. Підгірський, Власовський, Петриківський і Боднарук. Треба було бути на тім вічу, щоб побачити, яку відправу дістали там панове «безпартійні націоналісти». Ідея виставлення окремого від ч. 18. українського списку була на тім вічу-нараді цілковито похована. Можна рішуче твердити, що пп. Підгірський, Власовський і Ко з певністю занекали би після того віча свою акцію, оскільки дійсно кермувалися настроями мас. Вони цього не зробили і це надає їх акції таємничий характер. А коли взяти на увагу несприятелі спілку пп. Підгірського і Власовського з радикалами, то ця таємна акція стає вже цілковито темною, виходячи поза межі розуміння.

Наприкінці — ще одне спостереження: досі виборча акція йде мляво, але пора її оживити та звернути на неї особливу увагу, щоб оминуть одного, найбільше шкідливого для всіх нас без різниці партій явища — байдужності народних мас до виборів.

С. Хруський.

Культурне визнання.

Поглиблення інтересу до України в Чехословаччині. — Дотеперішні досягнення й вигляди на будуче. — Робітники, обсерватори й неприхильники.

(Від власного кореспондента.)

Політично Україна свого часу була вилучена Чехословаччиною, але від політичного до культурного визнання — шлях до сьогодення. Політичне визнання — по справу формальна, питання сили. Культурне визнання — це свідення товариської довірливості й рівноправності. Політичне визнання ніяких обов'язків не накладає: сьогодні визнає, а завтра забуває. Визнання культурне від примх фортуни не залежить: кого раз визнають, той назавжди лишається добрим товаришем. Культурні зв'язки між українцями та чехами були перед революцією надто поверхові, щоб можна було серйозно говорити про культурне визнання України з боку Чехословаччини. Перелічний чех не знав про українську культуру майже нічого, одніні знали переважно ймення Шевченка, Франка, Коцюбинського, Кобилянської, Грушевського. Коли українська еміграція більшою масою осіла на території Чехословаччини, то їй дано було змогу жити й культурно працювати не з огляду на бажання чехів зберегти українську культурну цінність від чужини, а з ціллю жити між чужими. Культурне визнання мусіло тобто прийти. І воно пошло приходить.

Культурне визнання виявляється головним чином у тім, що деякі цаци-

нальний чи державний суб'єкт починає самостійно, а власного почину й власними силами цікавитися культурною продукцією відповідного об'єкту. До візні з чеського боку цікавився українською культурною продукцією один тільки «Slovansky Prehled» Адольфа Черного. Але це був лише виїмок. Широкий замах не взяв ніколи ваги на визнання України як культурного чинника. І в такій стані справа залишалася до останніх років.

Приблизно від трьох років ситуація значно змінилася. Відношення «Slov. Prehled» до десятилітній черері пошло на собі з азіатизацією українського відношення в цім місячнику. Відділ провадиться не дуже сайта й далеко не повно, але він що-місяця починається й не не лишається без належного увагу.

Прагматичною епохою в цім справі було введення постійного українського відділу в місячник «rager» таке, що відділяється при найбільшій участі міністерства закордонних справ переважно для заграниччя. Значоту українські змітки друковано під загальною рубрикою «Rus land», що м. б. виходило справедливою зацікавлення з боку «Піла». Але сьогодні українську рубрику узагальнено з від того часу — ставило від кімні 1924

року — ні одна полія українського культурного життя, будь вона памітна, чи дрібна, не лишався поза об'єм читача «Pr. Pre ae». По приблизному об'єму ку газети за цей час надрукувала не менш як 5000 радків українського культурного матеріалу.

Поруч із цими двома органами, що отримували за українським культурним життям регулярно й систематично, по-являлися український матеріал, переважно культурний, у подвійних «Narodni Osvozozeni» (орган «Народного звільнення») і «Pravo Lidu» (орган чехословаччеських соціалдемократів напрямку Союзу), у тижневику «Pravda» (орган стоїть близько до преса, Масарика). Новий орган п. п. «Slavische Schubleter», що почав виходити у Празі в минулім році, приніс у перших двох тижнях статті про нове українське письменство. Науковий часопис «Slavia» приносить спорадичні статті з поля українознавства; вісник йому робитиме конкуренцію «Ceski Casopis Historicky», який у минулім році приніс перший огляд української історичної літератури, а далі приносить їх у кожній книжці.

Ця досить-таки рухлива праця в напрямі ознайомлення чехословачського суспільства з українським культурним життям не лишається без добрих наслідків. До тутешніх редакцій надходять разурал запитами в справі тих чи інших українських книжок, що про них були вміщені рецензії чи огляди, часом заходять читачі з особистою пробою запитувати — відомішими референтами. Найпоказанішим наслідком можна вважати той факт, що цими днями пошла наперед і найбільша фортеця, що до сього стояла на відомій засаді: «ніхтої України не було, нема й не буде». Мав на увазі «Narodni Listy», орган К. Крамаржа, який 30. II. м. приніс першу замітку про український науковий рух, і то в цілком коректній і навіть похвальній виразі. «Такого ще не було!» — кажуть чехи й розводять руками. Але це мусіло прийти, й коли добрий старушок не схоже остаточне опиниться у хвості життя, то його орган мусітиме приносити таких заміток більше.

Отільки про досягнення, а тепер про деякі вигляди. У Празі тепер організується німецький популярний місячник славизма «Slavische Rundschau», до якого близько стоїтиме німецький міністр у чехословаччеському кабінеті, проф. Сіпіла, з фату славизм. Українська культура буде в цім органі вступлена нарівні з культурною інших славянських народів — це вже заперечено. Далі розпочинає проф. Маріан Шийковський, доктор польської мови й літератури при Карловім Університеті у Празі, серію книг про літературу славянських народів. Першим чехом цієї серії має вийти історія російської літератури проф. Липського, другим — історія української літератури проф. Богдана Лепкого. А з огляду на те, що проф. Липський зі своєю працею співпрацює, книга Б. Лепкого вийде фактично першою, хоч і під числом 2.

Хто провадить цілу цю роботу? Номінально одинок, тому ймен і не називається. Скажу лише, що цих робітників можна перелічити на пальцях однієї руки й що «кореспондентів» анкетарних українців серед них майже нема. У складі цих вилучу «кореспондентів» вилучаються на якийсьбудь постійний виступ, але будувати, мовлять, й не дуже сподобалося роботу вони починають з «малорозумних» українців, або чехів і німців, задовольняючись скромним розмахом обсерваторії.

Шкоди, так воно певно з нас буде, а певно на якийсь край, що самі чехи і німці зможуть довести до справді

М. Галуцкийский, година.
В. Мухомов, сентябрь. 1-1

Перша Рада

Правильне вживання Radionu

Хотячи вповні використати ділання Radion-u, треба завжди, без огляду на те, що маєте прати, принорувитись до способу як уживати цей середник.

Перш усього слід пам'ятати про найважливішу умовину:

Розпустити Radion тільки в **ЗИМНІЙ** воді, а відтак прати відповідно до способу вжиття (вариться білля пів години).

Тільки тоді виказує Radion свої прикмети і дійсно пере сам.

Чи може бути більш простий спосіб?

Тому повторяємо: розпустити в **ЗИМНІЙ** воді,

а тоді

Radion сам пере.

Збіди з трьох накрить по 1 зол.
50 сот. поручає Реставрація під
золотою грушкою ІВАН ГАЙДІНГЕ
і С-ка Краківська 7 Львів. 3-3

Передвиборчі віча і збори.

ОКРУГ 52 (СТРИЙ—КАЛУШ).

Позір Войничівщина!

Велике передвиборче окружне віче для сіл: Дубовиця, Довжка, Середис, Ціткова, Лука, Сіака Войничівська, Мошківці, Медана, Переміш, Бабля, Студішка, Слобідка, Долпотів і сумісних відбувається в Войничівці дня 5-го лютого ц. р. о год. 2-й полов. Реферують делегати Центрального Комітету Національного Об'єднання і кандидати виборчої лісти ч. 18, пп. д-р Курівець Іван зі Львова і дир. Луцький Остап зі Стрия.

ОКРУГ 53 (СТАНІСЛАВІВ).

Марімпільщина!

В неділю дня 12-го лютого ц. р. відбується велике передвиборче віче в Марімпільці, в селі Народного Дому в год. 12-й в пол.

Реферують кандидати на посади ред. Дмитро Павлів і Василь Добрянський.

Позір села: Стриганці, Довге, Рошнів, Миловаця, Юрківка, Петришів, Побережжя!

В неділю дня 12-го лютого ц. р. в год. 5-й полов. відбувається велике передвиборче віче під голки небом в Стриганцях на площі перед пам'ятником Т. Шевченка.

(На випадок непогоди в читальні "Прогресу"). Реферують кандидати на посади ред. Дмитро Павлів і Василь Добрянський.

ОКРУГ 55 (ЗОЛОЧІВ).

Гликишчина!

Отсим повідомляємо, що віче в Куровичах, назначене на день 11-го лютого ц. р. відбувається в неділю дня 12-го лютого ц. р. Реферують кандидати ч. 18 д-р Троїш, адвокат з Ходорова.

Помонім здвинути дім-захист для українських письменників і журналістів у Німій. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і викиєм своєю єдністю українським робітникам пера! Нартити слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7, Земельний Банк Гіпотечний, киниченя ч. 1141.

3 театру.

(Міський великий театр: "Шаунок Попелюшки" комедія-казка в 3 діях Джеймса Беррі)

Беррі — один із найпопулярніших сучасних драматургів в Англії, у нас зовсім невідомий. "Шаунок Попелюшки" грає в Англії тисячі разів має всі прикмети гіданту цього дуже приємного, майже солов'ячого (в жанрі комедії) письменника, що зміє єднати такі два дала від себе елементи як простий, чистий ліризм і іронія, світ казки і реальна буденщина. Беррі справний мистець творити псу-фа мейн і дійсності так легко та зрозуміло, що глядач починає дивуватись уже самій простоті сюжету. У сучасній

театрі, якого репертуар у 99 проц. складається із тем "нечистивого кохання" та головокружних конфліктів — Беррі білий крук. Те, що не вдалось Метерлінкові із "Синьою Птахою", яка за останніх кільканадцять літ дещо постарілась і для "старших" і для дітей, — доконав Беррі у "Попелюшці", "Мері Роз" і славним "Петрусові-Панові".

"Попелюшка" — казка для дорослих, не для молодців, а таки для "старших", що вже навчилися розуміти приваби дитячої поезії, читати в дупках дітей і пізнати криштал чистих почувань. Сама одна 2-а дія вистачила би за всю псу для дітей, яких родичі могли би взяти із собою, якщо ця псу діждеться популаризації вистав. Глядач зворушений напередому до сліз і до сміху вряди-гози повторив собі за закоханим констаблем із псу: "Що до біса! ці діточі спомини!.. невже-ж ця Попелюшка справді наганяє на мене чари?!" А Попелюшка в особі п. Заклічкої була справді чарівна. М. Р-ий.

ОПОВІСТКИ.

Український Національний Хор Дмитра Котка в складі 3 осіб виступить 1-го лютого — Стрий; 3-го лютого — Львів. 13-6-7

Український Національний Хор Дмитра Котка:

1. П. — Стрий.
2. П. — Львів.
3. П. — Медича.
4. П. — Меліж.
5. П. — Ніжинський.
6. П. — Ніжинський.
7. П. — Ніжинський.
8. П. — Ніжинський.
9. П. — Перемишль.

Закінчення Колядок. В неділю дня 5-го лютого 1928, в годині 12-й в полудні в церкві Преображення відспіває хор збірку колядок під проводом п. А. Цапа. 1415

Звичайні Загальні Збори Українського Спортивного Союзу відбуються в неділю дня 5-го лютого 1928 у Львові в год. 11-й передполуднем в авлі Акад. Дому при вул. Супінського 21.

Повідомляється всіх членів філії Т-ва "Прогрес" в ходорівському окрузі — про Звичайні Загальні Збори філії, які відбуються дня 13-го лютого ц. р. в год. 4-й передполуднем в селі "Народного Дому" в Ходорові.

ДРІБНІ ОГолошення.

ОЛЮСАР, машинист, що розуміється добре на моторах Дісла, совісний, чесний, з добрими свідченнями, та уміє добре читати, писати і рахувати негайно одержить посаду. Млія Колбаєвич почта і станція Рудки. 2-3

ОДИННИКИ тільки найліпших фабрик преціній продаж за готівку і на рати від десятих літ з найліпшої сторони звідна фірма Іван Зальтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 2. 3-37-1

АНТІЛГЕНТА жінка, середніх літ, сирота по сніжнику, добра гадина, глядає місця до аряду дому. Зголошення слати до Адміністрації під "Клементина". 1413 1-2

НОТАР Порфирій Якович негайно прийме соціального рутинного конциєнта. Зголошення з усіма прохотами слати руки д-ра Дмитра Блавацького у Бірці. 1414 1-3

ВАГА! В Заставничих Банках виконують заставничі ділоохочності, докладає найбільш вартість, купує скарби з угодинарське заведення Казиміра Скава 5 1419 1-5

ПІЛЬНИК потрібний до комнати до сн лань і торгівлі делікатесів. Вклад до 10.000 золотих. Зголошення під "Спільник" до Адміністрації 1-09 1-3

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Рентгенолог Д-р Людвіка Лянхес Ляйнерова 2-6 повернула і оданує з обсягу діагностики як також поперхотної і глибокої терапії від 9 12 і 3-6 у Льв. ві 3. мая ч. 7. Тел. 18-05.

ЗУБИ роблю ЦІННИКА

1 зол. корона	18 зол.
1 зол. зуб	15 "
1 зуб на кавчуку	2 "
1 направа	3 "

всю з найліпшого матеріалу

РАППАПОРТ пл. Марійська 7 (декан, de la Paix 10-12. Полекший не утрати.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

1058 Пересятлення Рентганом 20-24

Kalotrix

одинокий певний середник проти випадання і на поріст волосся до набуття за післялатою: в о. д-ра Вергуна і Народний Торговлі 1416 в Сокалі і Стрию. 1-1

Подяка.

Пані! У о. д-ра Т. Вергуна в Соках можна дістати прямо чудовий лік проти випадання і на поріст волосся. Все по ужиттю двох флашчок Kalotrix-у волосся перестало мені зовсім випадати. Складаю приля, що мою подяку і признання Вр. Отцю Д-рові за так швидкий винахід. К. Моравецька учителька.

Лакши в счии 1928.

Виріть наш часопис!

225

Цінні приступні — слава ратами.

Найбільша в краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в Калуші, вул. Синецька ч. 14, в Перемишлі, вул. Красівського ч. 63.

Відливає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі зливш 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.

Цінні приступні — слава ратами. 70-7

Магістрат король. стол. міста Львова

Л. М. 2239/928

W. II.

У Львові, дня 28. січня 1928.

Офертова ліцитація.

Виділ II. Магістрату кор. стол. міста Львів, оголошує офертову ліцитацію на продаж ужиткового дерева на пні в шестистінних метрах із міських лісів у ревірах Бруховичі "Обруб Соснина" соснового дерева приблизно

"Середне Обруб" березового дерева	приблизно 636 м³
Голоско Велике соснового	700 "
Богорша вільхового	503 "
У ревірі Болотня дубового	200 "
Повище ужиткове дерево	475 "

Блищі умови продажі можна переглянути в Виділі II. Магістрату.

П. поверх, двері ч. 62 щоденно в урядових годинах.

Письменні оферти з підписом і адресою оферента в замкнених конвертах з написом "Оферта на ужиткове дерево" з поданням ціни за 1 м³ льоко ліс — як також доказ на аложене в міській касі вадіом в висоті 0 п оцент (десять) оферованої ціни купна, — треба вносити особисто до рук Начальника II. Виділу Магістрату П. поверх, двері ч. 62 до дня 8. лютого 1928 р. година 12. в полудне в яким то часі, відбувається комісійне відкриття оферт і есенгуально устна ліцитація.

В оферті повинен оферент виразно зазначити, що умови ліцитації є йому точно знаці і що безумовно ім піддається.

Магістрат застерігає собі право довільного вибору оферента без подання причини.

ДЕРЖАВНИЙ КОМІСАР

в о. президента міста Львова

Ян Стшалецькі в. р.

За редакцію відповідає Василь Муров

Видав Видавничої Спілки "Діло".

З друкарні Видавничої Спілки "Діло". Львів. Занок ч. 10